

Notat om muligheden for kommunalt ejerskab af vindmøller i Varde Kommune

SF's byrådsgruppe indstiller, at Varde Kommune etablerer et selskab, der skal forestå opstillingen af vindmøller i Varde Kommune. På denne måde sikres ifølge forslagsstilleren, at

- Der opnås en bedre proces og acceptabel ageren fra opstillers side
- De indkomne indsigelser får en fair behandling idet der er gennemsigtighed i ejerforholdene
- Indtægterne fra møllerne holdes inden for kommunen
- Noget af provenuet fra møllerne kan anvendes til nedtagning af udtjente møller i kommunen
- Der opnås et større lokalt ejerskab
- Kommunen kan stille krav til hvilke typer af vindmøller der anvendes for på denne måde at reducere gener

Dette notat beskriver de lovgivningsmæssige rammer, der gælder ved overvejelser om evt. kommunal deltagelse i vindmølleprojekter. Notatet beskriver de overordnede rammer.

Notatet indeholder:

- Vindmøller i Varde Kommune
- Mulighed for ejerskab og drift af vindmøller
- Økonomi
- Salg af produceret el
- anbefaling

Vindmøller i Varde Kommune

Varde Kommune arbejder sammen med kommunens erhvervsliv og udviklingsråd på, at Varde Kommune skal være Danmarks reneste kommune. Varde Byråd vedtog den 6. marts 2012 vindmølleplanen for Varde Kommune i form af Tillæg 14 til Kommuneplan 2010 – 2022, Varde Kommune. I vindmølleplanen udpeges 8 geografiske områder i kommunen, hvor der potentielt kan opsættes vindmøller. Vindmølleplanen skal sikre, at byrådets målsætning om, at 40 % af elforbruget i Varde Kommune skal være dækket af el produceret af vindmøller inden 2020, kan opfyldes. Det er endvidere en målsætning at sænke CO2 udledningen med to procent hvert år.

Plan- og Teknikudvalget planlægger efter, at der udarbejdes et konkret plangrundlag for minimum 1 område pr. år. Udvalgelse af det kommende års område sker i udvalget efter indhentning af lokale projektidéer. I 2013 afsluttes planlægningsgrundlaget for Ulvemose og Bækhede Plantage.

Forvaltningen er bekendt med, at der på baggrund af vindmølleplanen allerede er flere konkrete lokale overvejelser om kommende vindmølleprojekter i flere af de resterende områder. Det typiske projekt er bundet op på en investor, der indgår købsoptioner på jorden, men grundejerne overvejer også i mindst 1 område selv at ville etablere et projekt. Forvaltningen oplever samlet en klar erhvervsmæssig interesse i at opstille vindmøller i Varde Kommune.

Mulighed for kommunalt ejerskab og drift af vindmøller

Efter elforsyningsloven har kommuner ret til at beskæftige sig med elproduktion på baggrund af vindmøller. Det er et krav, at vindmøllerne ejes og drives af et selskab med begrænset ansvar (A/S, ApS eller A.m.b.a.). Kommunen kan dermed sætte rammerne for selskabets virke, men ikke blande sig i den daglige drift. I forhold til projekter, der er omfattet af elforsyningsloven, er der ingen begrænsninger med hensyn til investeringens størrelse. Der kan derfor etableres både et mindre projekt med én mølle og et stort projekt med mange møller. Møllerne kan stå på land eller på hav.

Kommunen kan deltage i mølleprojekter som et kommunalt initiativ, alene eller sammen med lokale møllelaug, andre kommuner eller andre investorer. Det er ikke et krav, at kommunalt ejede vindmøller er opstillet i den pågældende kommune.

Fordelene ved kommunalt ejede vindmøller er, at evt. overskud bliver i kommunen, og at kommunen kan sikre, at ønskede projekter igangsættes og at de igangsættes i den rækkefølge, kommunen ønsker. Desuden kan det formentlig sikre større lokal opbakning, at vindmøller opføres af kommunen og ikke af private investorer. Kommunens engagement i el-produktion kan imidlertid også ses som utidig indblanding i et privat marked, der allerede er velfungerende, og kommunen kan blive beskyldt for en dobbelt-rolle som både ejer og planmyndighed.

Opstilling af vindmøller, der er ejet af et kommunalt selskab, sker på samme betingelser som for private, både i forhold til planmæssige forhold og reglerne i bekendtgørelsen om fremme af vedvarende energi (garantiordningen, grøn ordning, køberetsordning og værditabsordning). Naboer og borgere har dermed mulighed for at blive medejer af nye vindmøller. I første omgang har de naboer der bo tættest på vindmøllen forsteret. Dernæst har en større kreds mulighed for at købe andele. Det er forvaltningens opfattelse, at naboer m.fl. i dag får en fair behandling i forbindelse med planlægningen for opsætning af vindmøller inden for planlovens rammer.

Kommunen kan således heller ikke sikre sig en fortrinsret frem for andre på markedet til at opstille vindmøller.

Der er allerede indgået kontrakt/optioner i næsten alle udpegede vindmølleområder i Varde Kommune. Det er forvaltningens opfattelse, at det vil være problematisk, såfremt et kommunalt ejet selskab involverer sig i områder, hvor der allerede er kontrakter/optioner mellem lodsejere og investorer. Selskabet kan i stedet vælge at investere i et havvindmølleprojekt et sted i landet eller landprojekter i andre kommuner. Forrentningen af vindmøller til havs er mere tvivlsom end forrentningen af landbaserede møller på grund af en højere etableringspris, større udgifter til vedligehold og større risiko for tab.

Så vidt vides er det kun Samsø Kommune, der via et vindmølleselskab ejer 5 havvindmøller.

Økonomi

Hvis kommunen ønsker at etablere et kommunalt ejet vindmøllesekskab, kan finansieringen af projektet (køb af vindmøller mv.) ske ved optagelse af lån via lånebekendtgørelsen uden at der sker modregning i bloktilskuddet.

Udgift til indkøb og etablering af en 3,0 MW vindmølle er ca. 30 millioner kroner.

Selskabet må ikke have til formål at tjene penge til kommunen. Formålet skal være at fremme udviklingen af vedvarende energi lokalt med henblik på at realisere kommunens CO₂-målsætning. Selvom møllerne skal ejes af et selskab med begrænset ansvar er der en, om end lille, risiko for skattefinansieret tab.

Efter elforsyningsloven kan en kommune deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en energivirksomhed som kommunen varetager eller deltager i (overskudsproduktion, demonstration, forskning, udvikling).

Et evt. overskud kan ikke udbetales til kommunen eller bruges til f.eks. reovering af kommunale bygninger eller drift uden modregning i bloktilskuddet. Kommunen må investere i vindmøller, hvis investeringen har til formål at sikre bæredygtighed og implementering af vedvarende energi i kommunen, f.eks. formentlig således at overskuddet kan anvendes til energibesparende projekter i kommunens institutioner.

Efter reglerne i el-forsyningslovens §§ 37 og 37 a bliver kommunerne beskåret med henholdsvis 40 % eller 60 % af det udloddede beløb, såfremt der ikke er tale om en aktivitet, der kan betragtes som tilknyttet virksomhed.

Bygge- og anlægsarbejder med kommunal deltagelse er som udgangspunkt underlagt en pligt til offentligt udbud, såfremt projektets værdi overstiger 37 mio. kroner. Dette sætter også en begrænsning i kommunens valg af leverandør/mølle.

Et konkret projekt skal ske efter en konkret business-case.

Salg af produceret el

Pristillæg til vindmøller afhænger af, hvornår møllen er nettilsluttet. For nye møller gives et pristillæg på 25 øre/kWh i de første 22.000 fuldlasttimer. Efter dette tidspunkt vil strømmen skulle afsættes til markedsprisen, dog ydes der en godtgørelse for balanceomkostningerne på 2,3 øre/kWh i hele møllens levetid.

Vindmølleejeren skal selv afsætte strømmen på markedet og afholde omkostningerne i den forbindelse.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler, at udvalget drøfter muligheden for et kommunalt ejerskab til vindmøller med henblik på indstilling til byrådet, om der skal udarbejdes et egentligt beslutningsgrundlag for et kommunalt ejerskab.

